

Kihomato - kotihoito-ohjeet

(Päivitetty 8.8.2024)

Kihomato

Kihomato on vain ihmisen loinen. Tartunnat ovat tavallisimpia lapsilla, mutta tartuntoja voi olla myös aikuisilla.

Miten kihomato tarttuu?

- **Tartunta saadaan nielemällä kihomadon munia.** Naarasmadot ryömivät peräaukon seutuun munimaan etenkin öisin. Peräaukon kutinan vuoksi lapset usein raapivat peräaukkoa. Pesemättömien käsien välityksellä munia päätyy kosketuspinoille, vuodevaatteisiin ja huonepölyyn, josta kihomadon munat kulkeutuvat jälleen suun kautta elimistöön.
- Kihomadon munat voivat pysyä elossa viikkokausia esim. vuodevaatteissa.

Mitkä ovat kihomatotartunnan oireet ja miten tartunta havaitaan?

- Tartunnasta oireiden alkuun kuluu aikaa 1–2 kuukautta.
- Tauti todetaan oireiden perusteella; yleisin oire on **peräaukon seudun kutina** etenkin yöllä. Muita oireita voi olla yökastelu, peräaukon raapimisesta johtuva ihon tulehtuminen. Tartunta voi olla myös oireeton, varsinkin aikuisilla.
- Kihomatoja voidaan havaita peräaukon seudussa tai ulosteen pinnalla.

Miten tauti hoidetaan ja leviäminen estetään?

- **Hoito (apteekin itsehoitovalmiste tai reseptilääke) annetaan samanaikaisesti koko perheelle, myös oireettomille henkilöille.**
- **Hoito uusitaan kahden viikon kuluttua, jotta infektiokierre saadaan katkaistua.**
- Vuodevaatteet, alusvaatteet, yöasut ja unilelut sekä pyyhkeet pestään 60°C aina lääkehoitopäivää seuraavana päivänä niihin mahdollisesti joutuneiden munien poistamiseksi. Alusvaatteet vaihdetaan päivittäin. Ne vuodevaatteet ja lelut, joita ei voi pestä, imuroidaan ja tuuletetaan. Huonepölyä vähennetään imuroimalla.
- Vältetään nukkumista kihomadon kantajan kanssa samoissa vuodevaatteissa.
- Kodin kosketuspintoja, mukaan lukien WC ja kylpyhuone, kannattaa pyyhkiä yleispuhdistusaineilla päivittäin. Muutoin riittää tavallinen viikkosiivous.

Käsihygieniää tehostetaan!

- Kädet tulee pestä aina WC-käynnin jälkeen sekä ennen ruuan laittoa ja ruokailua; myös ulkoa sisään tullessa ja aina kun kädet ovat näkyvästi likaiset.
- Kädet pestään huolellisesti haalealla vedellä ja saippualla, välttä palasaippuaa. Käsien pesun jälkeen pesualtaan hana ja WC-pöntön nuppi suljetaan kertakäyttöisellä paperilla. Kädet kuivataan mieluiten kertakäyttöpyyhkeeseen tai henkilökohtaiseen pyyhkeeseen – ei yhteisiin pyyhkeisiin.
- Sormenkynnet leikataan lyhyeksi.

Huomioitavaa

- Päivähoidosta ei tarvitse olla pois kihomatotartunnan vuoksi, mutta **tartunnasta on ilmoitettava päivähoitopaikkaan.**
- **Terveydenhuoltoon on syytä ottaa yhteyttä,** jos peräaukon seutuun ilmaantuu ihottumaa/tulehdus tai jos oireet pitkittyvät hoidoista huolimatta.